

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА**

Факультет мистецтв імені Анатолія Авдієвського

“Затверджено”

на засіданні Приймальної комісії
НПУ імені М.П. Драгоманова
протокол № 5 від «06» березня 2018 р.
Голова Приймальної комісії
Андрущенко В.П.

Програма вступного фахового випробування (співбесіди)

**для громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства,
при вступі на навчання для здобуття ступеня бакалавра
на базі здобутого
освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста**

галузь знань: 01 – Освіта

02 – Культура і мистецтво

спеціальність : 014 – Середня освіта (Музичне мистецтво)

025 – Музичне мистецтво

Київ – 2018

ПРОГРАМА З МУЗИКИ

Для спеціальності: **014 – Середня освіта (Музичне мистецтво),
025 – Музичне мистецтво**
для здобуття ступеня **бакалавра**
на базі молодшого спеціаліста
(муз. школа, муз. коледж, училище культури)
(2 роки навчання)

Абітурієнти, які вступають до факультету мистецтв повинні скласти творче випробування з:

1. Гри на музичних інструментах (фортепіано, баян, скрипка, акордеон, бандура, гітара).
2. Вокального випробування.
3. Сольфеджію, теорії та музичної літератури.

До вступних іспитів з фаху будуть допущені абітурієнти, які мають здоровий голосовий та диригентський апарат.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. Під час проведення іспитів з основного інструменту абітурієнти повинні продемонструвати майстерне художнє виконання творів, різних за жанром та стилем.
2. Виразне виконання вокального твору під власний акомпанемент та української народної пісні без супроводу (а capella).
3. З сольфеджію, теорії музики та музичної літератури абітурієнтам необхідно показати навички написання музичного диктанту, вміння запису музики на слух та визначення на слух всіх елементів музичного мовлення.

Гра на музичних інструментах

ФОРТЕПІАНО

Абітурієнт повинен виконати:

1. **Поліфонічний твір** двох або трьохголосний (приблизна складність - И.С.Бах «Трьохголосні інтенції». Прелюдії та фуги з «Добре темперованого Клавіру», Частини з сюїти).
2. **Твір великої форми** (приблизна складність - И.Гайдн, В.А.Моцарт. Сонати за вибором I частина або всі інші; Л.В.Бетховен. Сонати приблизної складності - №№ 1, 5, 6, 9, 25 або інші).
3. **П'єса кантиленного характеру** українського, російського або зарубіжного композитора. Або **п'єса чи етюд** технічного спрямування (приблизна складність - К.Черні, опус 299,1.Крамер).

БАЯН, АКОРДЕОН

Абітурієнт повинен виконати:

Для випускників муз. коледжів:

1. **Поліфонічний твір** двох або триголосний (приблизна складність – И.С.Бах. ДТК. Прелюдія та фуга).
2. **Твір великої форми** (приблизна складність - В.Золотарьов. Соната №2. В.Кусяков. «Осінні за малюнки», А.Білошицький. Партита № 3).
3. **П'єса кантиленного характеру** (приблизна складність - Л.Ревуцький.Прелюд. К.Мясков. Поема. Ф.Мендельсон. Пісня без слів).
Або **п'єса чи етюд** технічного спрямування (приблизна складність – В.Семьонов. Фантазія на тему пісні Я.Френкеля «Калина красная». О.Наюнкін. Фантазія на 2 російські теми. М.Різоль. Концертні варіації на тему укр.нар.пісні «Дощик»).

Для випускників ДМШ та пед. коледжів:

1. **Поліфонічний твір** двох або триголосний (приблизна складність - И.С.Бах. Прелюдія та фуга з циклу «8 маленьких прелюдій та фуг»).
2. **Твір великої форми** (приблизна складність - І.Яшкевич. «Сонатина в старовинному стилі» В.Золотарьов. «Дитяча сюїта», одна з сюїт на вибір А.Білошицький. Сюїта «Пори року»).
3. **П'єса кантиленного характеру** (приблизна складність П.Чайковський. «Пісня без слів». В.Косенко. «Мелодія» Ю.Щуровський. «Романс». В.Зубицький. «Коломийки»).
Або **п'єса чи етюд** технічного спрямування (приблизна складність - М.Різоль. «Фантазія на теми укр.нар.пісень та танців». В.Іванов. Варіації на тему рос.нар.пісні «Посею лебеду на берегу»).

СКРИПКА

Абітурієнт повинен виконати:

Для випускників ДМШ та пед. коледжів:

1. **Поліфонічний твір** двох або триголосний (приблизна складність - И.С.Бах. Партита № 2. Alemanda, Giga).
2. **Твір великої форми** (приблизна складність - Ф.Шпор. Концерт № 9, 11).
П'єса кантиленного характеру (приблизна складність - Ф.Крейснер (в стилі Г.Пуньяні) «Прелюдія і Аллегро»).
3. **П'єса або етюд** технічного спрямування (приблизна складність – Левицький. «Українська рапсодія»).

Для випускників муз. коледжів:

1. **Поліфонічний твір** двох або триголосний (приблизна складність - И.С.Бах. Партита № 3. Govote en Ronde у. Соната № 1. Adagio, Presto).

2. **Твір великої форми** (приблизна складність - Ф.Мендельсон. Концерт для скрипки з оркестром, e-moll. К.Сен-Санс. Концерт № 23.В.А.Моцарт. Концерт № 3, 4, 5. М.Брук. Концерт № 1.
3. **П'єса кантиленного характеру** (приблизна складність - Н.Паганіні. «Контабіле». Б.Лятошинський. «Мелодія»). Або **п'єса чи етюд технічного спрямування** (приблизна складність – М. де Фалья. «Іспанський танець»).

БАНДУРА

Абітурієнт повинен виконати:

1. **Поліфонічний твір** двох або триголосний (приблизна складність - Й.С.Бах. «Прелюдія» до-мажор.Й.С.Бах. «Сіціліана». М.Дремлюга. «Прелюдія і фуга»).
2. **Твір великої форми** (приблизна складність - Г.Гембера. «Варіації на тему укр. нар. пісні «Марина». К.Мясков. «Концертна п'єса для бандури та фортепіано» на тему укр. нар. пісні «Вечір на дворі». В.Петренко «Сонатина» на тему укр. нар. пісні «Ой, важу я, важу»).
3. **П'єса кантиленного характеру** (приблизна складність – М. Дремлюга. «Романс». М.Лисенко. «Хвилина розпачу»). Або **п'єса чи етюд технічного спрямування** (приблизна складність – О.Незовибатько. «Прелюдія»).

ГІТАРА

Абітурієнт повинен виконати:

1. **Поліфонічний твір** у перекладі для гітари (приблизна складність - Й.С.Бах. Прелюдія та фуга ля-мінор. Adagio і Fuga-allegro з «Sonata for violin Solo №1 BWV10017»).
2. **Твір крупної форми** (приблизна складність - К. Смага. Варіації на тему російської народної пісні «Вот мчится тройка почтовая». М.Висоцький. Варіації на тему російської народної пісні «Ах ты, матушка, голова болит»).
3. **П'єса кантиленного характеру** (приблизна складність – оригінальний твір для гітари /наприклад, А. Барріос. Vals Op.8, №4. Ф.Сор. Rondo з «Grande Sonate», op. 22). Або **п'єса чи етюд технічного спрямування** (приблизна складність – Н. Альфонсо. Етюд для Ільзи Альфонсо. Е.Пухоль. Джміль).

Тривалість гри на музичних інструментах з творчого конкурсу з музики

15 хвилин.

Сольфеджіо, гармонія та історія музики

Письмово

1. **Двохголосний поліфонічний диктант** в різних ключах з відхиленням або модуляцією.
2. **Слуховий аналіз:**
 - гармонічна послідовність з відхиленнями або модуляцією: записати лінію баса та вказати акорди;
 - визначити на слух акорди в нескладному музичному прикладі.
3. **Завдання з гармонії:**
 - гармонізувати запропоновану мелодію з відхиленнями або модуляцією.

4.Завдання з історії музики:

- визначити автора, назву популярного музичного твору та його основні теми в процесі прослуховування (див. окремий список).

Усно

1. **Читання з листа двохголосного прикладу:**
 - один голос співати другий грати (приблизна складність – І.Способін «Сольфеджіо. Двохголосіє и трѣхголосіє» № 90-112).
2. **Підібрати акомпанемент з фактурою до мелодії укр. нар. пісні або до мелодії дитячої пісні та просольфеджувати.** Орієнтовні зразки пісень:
 - «Вийшли в поле косарі»;
 - «Ой під вишнею»;
 - «Цвіте терен»;
 - «Ой джигуне, джигуне»;
 - «Ніч яка місячна».

Дитячі пісні В.Шаїнського, Г.Гладкова, Є.Крилатова, Д.Кабалевського, А.Мигай, Ж.Колодуб, Б.Фільц, Ю.Рожавська, М.Дремлюги, О.Злотника.

3. **Зробити гармонічний аналіз мініатюри з дитячих альбомів відомих композиторів:** П.Чайковський «Дитячий альбом». Р.Шуман «Альбом для юнацтва», В.Косенко «24 дитячих п'єси». С.Прокоф'єв «дитяча музика» (12 п'єс) тощо.

4. Дати лаконічну відповідь на запитання про життя та творчість одного з найвідоміших композиторів (див. окремий список).

Тривалість теоретичного блоку з творчого конкурсу з музики – одна година (60 хвилин).

СПИСОК МУЗИЧНИХ ТВОРІВ

Дакен. «Зозуля».

И.С.Бах. Добре темперований клавір. I том. Прелюдія і fuga до-мінор №2. Токата і fuga ре-мінор.

Й.Гайдн. Симфонія № 103 (з тремоло литавр, основні теми 1-ї частини).

В.А.Моцарт. Симфонія № 40 соль-мінор; експозиція I частини. Увертюра до опери «Весілля Фігаро». Симфонія № 41 «Юпітер» (1 частина). Соната ля мажор (1 частина).

Л.В.Бетховен. Симфонія № 5 до-мінор. Фінал симфонії № 9 (хоровий фрагмент); соната № 14; соната № 8 ч. 1. Увертюра «Егмонт». Симфонія №3 «Героїчна» мі-бемоль мажор 1 частина (головна партія), 4 частина (тема варіацій). Симфонія №6 «Пасторальна» 1 частина.

Ф.Мендельсон. Концерт для скрипки з оркестром 1 частина.

Ф.Шуберт. «Незакінчена симфонія» сі мінор 1 частина. «Форель». Серенада.

Ф.Шопен. Вальс № 7 до дієз мінор. Етюд № 12 до-мінор. Ноктюрн до мінор.

Ф.Ліст. Угорська рапсодія № 2.

Ж.Бізе. Хабанера з опери «Кармен».

Е.Гріг. «Ранок» з сюїти «Пер Гюнт»; пісня Сольвейг.

М.Равель. «Болеро».

УКРАЇНСЬКА МУЗИКА

С.Гулак-Артемівський: Романс Оксани з опери «Запорожець за Дунаєм»; дует Одарки й Карася з опери «Запорожець за Дунаєм».

М.В.Лисенко: «Віють вітри» (пісня Наталки з опери «Наталка-Полтавка»); «Ой, я - дівчина Наталка» (пісня Наталки з опери «Наталка-Полтавка»); інтродукція до опери «Тарас Бульба».

М.Д.Леонтович: «Щедрик», «Дударик».

К.Г.Стеценко (1882-1922)

В.С.Косенко (1896-1938)

РОСІЙСЬКІ КОМПОЗИТОРИ:

М.І.Глінка (1801-1857)

М.П.Мусоргський (1839-1881)

П.І.Чайковський (1840-1893)

О.П.Бородін (1833-1877)

М.А.Римський-Корсаков (1844-1908) С.В.Рахманінов (1873-1943)

КОМПОЗИТОРИ ХХ СТОЛІТТЯ:

С.С.Прокоф'єв (1891-1953)

Д.Д.Шостакович (1906-1975)

С.В.Свірідов (1915-1998)

Вокальне випробування

Абітурієнт повинен виконати два різнохарактерних вокальних твори за формою і змістом:

1. **Пісня під власний акомпанемент** (приблизна складність – К.Стеценко «Плавай, плавай. Лібиденько»; П.Майборода «Стежина», «Пісня про вчительку»; А.Пашкевич «Мамина вишня»; Я.Стеценко «Зоре моя вечірня»; Е.Гріг «Захід сонця»; О.Колодуб «Вишиванка»).
2. **Пісня без супроводу (а capella)** (приблизна складність – укр. нар. пісні та їх обробки: В.Заремба «Дивлюсь я на небо»; В.Косенко «Взяв би я бандуру»; О.Чишко «Дощик, дощик»; М.Віленський «У вишневому садочку», «Стоїть явір над водою»).

**Тривалість вокального випробування з творчого конкурсу з музики –
10 хвилин.**

**Загальна тривалість відповіді з творчого конкурсу з музики
30 хвилин на одного абітурієнта.**

Творчий конкурс з музики
Факультет мистецтв імені Анатолія Авдієвського
НПУ імені М.П.Драгоманова
(освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр)
014 Середня освіта (Музичне мистецтво),
025 Музичне мистецтво

Критерії оцінки знань і вмінь абітурієнта на творчому конкурсі
(загальний обрахунок рейтингової оцінки за 200-х бальною системою)

<i>За шкалою університету</i>	<i>Визначення</i>	<i>Характеристика відповідей абітурієнта</i>		
		<i>Сольфеджіо, теорія музики та музична література</i>	<i>Вокальне випробування</i>	<i>Гра на музичних інструментах</i>
0-99 бали	Низький	Велика кількість помилок у диктанті або диктант ненаписаний. Багато помилок у слуховому аналізі. Гармонізацію мелодії не виконано. Не визначені автори та назви жодного музичного твору. Багато помилок в інтонуванні під час читання з листа. Неточне інтонування мелодії за відсутності акомпанементу до неї. Багато помилок у гармонічному аналізі твору.	Невиразно і інтонаційно нечисто виконані обидва твори. Незбалансоване співвідношення звучання мелодії та акомпанементу. Неартистичне виконання обох творів. Відсутність початкових вокально-технічних навичок (дихання, звуковедення, чітка дикція та співацька артикуляція).	Технічно недосконале виконання всіх творів. Відсутність відчуття форми. Неволодіння педалізацією. Малохудожнє виконання всіх творів. Темпово-ритмічна нестабільність.
100-139 балів	Задовільний	В диктанті невірно визначений розмір, інтонаційні та ритмічні помилки. Є помилки у слуховому аналізі та гармонізації мелодії. Вірно визначено кількох авторів та назв	Здоровий голосовий апарат. Недостатньо артистичне виконання обох творів. Нечисто і невиразно виконаний один твір. Відсутність співацької	Недостатній рівень художнього виконання творів без урахування стилевих особливостей. Недостатній рівень технічного

		одного музичних творів. Є помилки в інтонуванні під час читання з листа, в грі акомпанементу та у співі мелодії пісні.	постави. Часткова відсутність початкових вокально-технічних навичок.	виконання двох творів. Недостатньо виразне інтонування звучання двох творів.
140-169 балів	Достатній	Диктант в цілому написаний, але є окремі помилки. Незначні неточності у слуховому аналізі. Гармонізація мелодії в цілому вірна. Правильно визначено авторів більшості музичних творів та їхні основні теми. Є окремі інтонаційні неточності при читанні з листа. Інтонаційно чисто виконано мелодію пісні, але є неточності в акомпанементі. Є незначні помилки у гармонічному аналізі твору.	Здоровий голосовий апарат. Початкові вокально-технічні навички (дихання, звуковедення, чітка дикція та співацька артикуляція). Співацька постава. . Недостатньо чисто і виразно виконаний один твір. Недостатньо артистичне виконання одного твору з двох.	Недостатній рівень технічного виконання одного твору. Наявність відчуття форми, але недостатньо виразне інтонування звучання одного твору. Володіння педалізацією. Темпово-ритмічна стабільність.
170-200 балів	Високий	Диктант та слуховий аналіз написані без помилок. Вірно зроблено гармонізацію мелодії, правильно визначені відхилення та модуляція. Вірно визначені автори, назви усіх музичних творів та їхні основні теми. Інтонаційно вірно виконано мелодію одного голосу при читанні з листа. Інтонаційно чисто виконано мелодію пісні та вірно підібраний	Здоровий голосовий апарат. Співацька постава. Початкові вокально-технічні навички (дихання, звуковедення, чітка дикція та співацька артикуляція). Збалансоване співвідношення звучання мелодії та акомпанементу. Артистичне та інтонаційно чисте і виразне	Технічно досконале виконання всіх творів з урахуванням їхніх стильових особливостей. Наявність відчуття форми та виразного інтонування звучання. Володіння педалізацією. Темпово-ритмічна стабільність.

		акомпанемент. Гармонічний аналіз твору без помилки.	виконання обох творів.	
--	--	--	---------------------------	--

Якщо абітурієнт під час вступного випробування з творчого конкурсу набрав від 0-99 балів, то дана кількість балів вважається не достатньою для допуску в участі у конкурсному відборі до Факультету мистецтв НПУ імені М.П. Драгоманова.

Оцінювання рівня знань абітурієнтів проводиться кожним із членів предметної комісії окремо, відповідно до критеріїв оцінювання. Загальний бал оцінювання рівня знань абітурієнта виводиться за результатами обговорення членами комісії особистих оцінок відповідей абітурієнтів. Бали (оцінки) вступного фахового випробування (творчого конкурсу) виголошуються головою предметної комісії усім абітурієнтам, хто брав участь у випробуванні після закінчення іспиту.

• КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ

Предметна комісія аналізує результати співбесіди методом експертної оцінки та колегіально приймає рішення: про «рекомендовано до зарахування» або «не рекомендовано до зарахування».